

6- KINH PHẬT NÓI VỀ NHÂN DUYÊN BỊ CÂY GIÁO
ĐÂM VÀO CHÂN

Nghe như vậy:

Một thuở nọ, Phật ngự tại tinh xá Trúc viên, trong thành La-duyệt-kỳ, cùng với năm trăm vị đại Tỳ-kheo Tăng.

Vào lúc sáng sớm, Đức Thế Tôn đắp y ôm bát cùng năm trăm Tỳ-kheo Tăng và Tôn giả A-nan vây quanh cùng vào thành La-duyệt -kỳ để khát thực, lần lượt đến khắp các nhà, thấy trong làng có người đang chặt gỗ cứng, có một thanh gỗ dài một thước hai văng sang một bên và dựng đứng trước Phật.

Đức Phật liền nghĩ: “Đây là nhân duyên đời trước, do chính Ta gây ra thì phải tự gánh chịu.” Mọi người thấy vậy đều xúm lại xem, họ kinh ngạc, la thất thanh. Đức Phật lại nghĩ:

“Nay Ta phải thị hiện việc đền trả quả báo kiếp trước cho mọi người thấy, khiến họ tin hiểu tai ương đối địch, để họ không dám gây ra điều ác.” Nghĩ xong, Đức Phật liền bay vọt lên hư không, cách mặt đất một nhận; cây giáo liền đuối theo Đức Phật cũng cao một nhận, dựng đứng trước Phật. Đức Phật lại vọt lên cao hai nhận, ba nhận, bốn nhận cho đến bảy nhận, cây giáo cũng đuối theo Ngài cao đến bảy nhận. Đức Thế Tôn lại vọt lên cao một cây Đa-la, thì cây giáo cũng bay theo cao đến một cây Đa-la. Đức Phật vọt lên cao bảy cây Đa-la, cây giáo nhọn cũng đuối theo và dựng đứng trước Ngài. Đức Phật lại vọt lên cao bảy dặm, cây giáo cũng bay theo cao bảy dặm. Đức Phật lại bay cao mười dặm, cây giáo cũng bay cao như vậy. Đức Phật lại bay cao một do-diên, cây giáo cũng bay theo Ngài. Đức Phật lại bay cao bảy do-diên, cây giáo cũng đuối theo Ngài. Khi ấy, ở trong không trung Đức Phật lại hóa thành một tảng đá xanh, bề dày sáu do-diên, rồi Ngài đứng trên tảng đá ấy; cây giáo liền đâm thủng tảng đá, dựng đứng trước Đức Phật. Ở trong không trung Đức Phật lại hóa ra một dòng nước, rộng mười hai do-diên, sâu sáu do-diên. Ngài đứng trên dòng nước ấy, cây giáo lại xuyên qua dòng nước, dựng đứng trước Đức Phật. Trong không trung Phật lại hóa thành một bưng lửa lớn, mỗi bề rộng mười hai do-diên, cao sáu do-diên, rồi đứng trên đồng lửa ấy; cây giáo cũng xuyên qua đồng lửa, rồi dựng đứng trước Đức Phật. Ở trong hư không Đức Phật lại hóa thành luồng gió xoáy rộng mười hai do-diên, cao sáu do-diên, rồi đứng trên luồng gió ấy, cây giáo bay theo một bên chênh chếch, rồi dựng đứng trước Đức Phật. Đức Phật lại bay vọt lên cung điện của bốn vị vua trời rồi Ngài an trụ trong cung điện đó, cây giáo cũng bay theo rồi dựng đứng trước Đức Phật. Đức Phật lại bay lên tầng trời Tam thập tam thiên, ngồi trên tầng ngọc lưu ly vuông vức mỗi cạnh một do-diên; cây giáo cũng bay theo, đến dựng đứng trước Đức Phật.

Sau khi Đức Phật đi rồi, bốn vị trời bảo nhau rằng:

–Đức Phật sợ cây giáo gỗ này, nhưng cây giáo vẫn đuối theo Ngài, không tha.

Họ đều có vẻ không vui. Đức Phật biến mất ở tầng trời Tam thập tam thiên, rồi hiện ra ở cõi trời Diêm thiên; rồi biến mất khỏi tầng trời Diêm thiên, lại hiện ra ở tầng trời Đâu-thuật; rồi biến mất khỏi tầng trời Đâu-thuật, lại hiện ra ở tầng trời Niết-ma-la-tha; rồi biến mất khỏi tầng trời Niết-ma-la-tha, lại hiện ra ở tầng trời Bà-la-ni-mật; rồi biến mất khỏi tầng trời Bà-la-ni-mật, lại hiện ra ở tầng trời Phạm thiên; nhưng cây giáo từ tầng trời Tam thập tam thiên, thứ lớp đi lên, cho đến tầng trời Phạm thiên, dựng đứng trước Đức Phật.

Chư Thiên nói với nhau:

–Đức Phật sợ cây giáo này bỏ đi, mà nó vẫn đuổi theo không tha!

Bấy giờ Đức Thế Tôn tự nói về nhân duyên đời trước của mình cho các Phạm thiên nghe. Từ tầng trời Phạm thiên, Ngài xuống tầng trời Bà-la-ni-mật, từ tầng trời Bà-la-ni-mật, Ngài xuống tầng trời Niết-ma-la-tha; từ tầng trời Niết-ma-la-tha, Ngài xuống tầng trời Đâu-thuật; từ tầng trời Đâu-thuật, Ngài xuống tầng trời Diệm thiên, từ tầng trời Diệm thiên, Ngài đến xuống tầng trời Tam thập tam thiên, từ tầng trời Tam thập tam thiên, Ngài xuống tầng trời của bốn vị vua trời, từ tầng trời của bốn vị vua trời, Ngài trở về thành La-duyệt-kỳ.

Tại các tầng trời đi qua, Ngài đều nói về nhân duyên đời trước cho chư Thiên ở tầng trời ấy nghe. Lúc ấy cây giáo vẫn đuổi theo Ngài trên các cõi trời cho đến lúc Ngài trở xuống thành La-duyệt-kỳ. Đức Phật cũng nói về nhân duyên đời trước cho mọi người trong thành La-duyệt-kỳ nghe.

Phật và Tỳ-kheo Tăng ra khỏi thành La-duyệt-kỳ, cây giáo vẫn đuổi theo Đức Phật, người trong nước đều theo Đức Phật ra khỏi thành.

Bấy giờ Đức Phật hỏi mọi người:

–Các vị muốn đi đâu?

Mọi người thưa rằng:

–Chúng con muốn theo Đức Như Lai để xem sự việc này.

Phật bảo mọi người:

–Các vị hãy tự trở về, Đức Như Lai tự biết khi nào là đúng lúc.

Tôn giả A-nan hỏi Phật:

–Vì sao Đức Như Lai bảo mọi người phải trở về?

Phật bảo A-nan:

–Nếu mọi người thấy Ta đèn trả quả báo này, họ sẽ ngã lăn ra đất mà chết.

Tôn giả A-nan bèn im lặng. Đức Thế Tôn trở về tinh xá Trúc viên, an trụ trong phòng mình. Ngài bảo các Tỳ-kheo:

–Các thầy hãy trở về phòng mình.

Mọi người đều vâng lời trở về phòng.

Tôn giả A-nan hỏi Phật:

–Con sẽ làm gì?

Phật bảo A-nan:

–Thầy cũng trở về phòng.

Tôn giả A-nan liền trở về phòng.

Đức Phật bèn nghĩ: “Việc này do đời trước Ta gây ra, chắc chắn Ta phải đền trả.” Ngài liền lấy Đại y, gấp thành bốn lớp, rồi trở lại chỗ ngồi cũ. Đức Phật liền đưa chân mặt ra, cây giáo liền đâm từ mu bàn chân xuống, rồi xuyên qua lòng đất, sâu đến sáu vạn tám ngàn do-diên; xuyên qua đất thì đến nước, nước sâu sáu vạn tám ngàn do-diên; xuyên qua nước đến lửa, lửa dày sáu vạn tám ngàn do-diên. Khi cây giáo đến lửa thì bị cháy tiêu. Ngay khi ấy, mặt đất bị rung động sáu lần.

Bấy giờ Tôn giả A-nan và các Tỳ-kheo đều tự nghĩ: “Giờ đây mặt đất rung động chắc cây giáo đã đâm trúng chân Đức Phật rồi!”

Khi Đức Phật bị giáo đâm Ngài bị đau một cách khổ sở, đau một cách cay nghiệt, đau một cách nhức nhối, đau gần đứt hơi thở. Tôn giả A-nan liền đến chỗ Phật, thấy cây giáo đâm vào chân làm Ngài bị thương, A-nan liền bị chết ngất, ngã nhào xuống đất.

Đức Phật liền rảy nước lên Tôn giả A-nan, Tôn giả A-nan đứng dậy, đánh lễ dưới chân Phật, xoa vào chân Ngài, khóc lóc rơi lệ nói:

–Phật đã đi bằng đôi chân này đến dưới cội cây Bồ-đề hàng phục ma quân; rồi lên tầng trời Tam thập tam thiên nói pháp hóa độ mẹ Ngài. Thân Đức Thế Tôn là thân Kim cang, do nhân duyên gì mà một cây giáo nhỏ lại làm hại Ngài được?

Phật bảo A-nan:

–A-nan hãy nín! Chớ có buồn rầu khóc lóc nữa! Vì lẽ nhân duyên của cuộc đời là sinh tử xuống lên, mới có nỗi khổ này.

Tôn giả A-nan hỏi Đức Phật:

–Giờ đây vết thương này gây đau nhức, nó sẽ càng đau hơn nữa hay sẽ bớt dần?

Phật bảo A-nan:

–Dần dần sẽ bớt.

Tôn giả Xá-lợi-phất và các thầy Tỳ-kheo đến chỗ Đức Phật, cúi đầu lạy dưới chân Ngài, rồi đứng qua một bên. Tôn giả Xá-lợi-phất hỏi Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn, chẳng hay vết thương này gây đau nhức, nó càng đau hơn nữa hay sẽ bớt dần?

Phật bảo Xá-lợi-phất:

–Sự đau nhức này dần dần sẽ bớt.

Bấy giờ, trong chúng Tỳ-kheo, những vị chưa dứt hết các lậu hoặc thấy vết thương ấy buồn khóc, rơi lệ than thở:

–Đức Thế Tôn đại bi, không có chúng sinh nào mà Ngài không tế độ, nhưng vì sao lại bị sự đau đớn này?!

Phật bảo các Tỳ-kheo:

–Các thầy đừng khóc nữa! Đời trước chính Ta đã gây ra việc này, thì nay phải gánh chịu, không thể trốn tránh đi đâu được. Nghiệp duyên này cũng không phải do cha gây ra, cũng không phải do mẹ gây ra, cũng không phải do vua gây ra, cũng không phải do trời gây ra, cũng không phải do Sa-môn, Bà-la-môn gây ra. Chính Ta đã gây ra thì nay Ta phải gánh chịu.

Còn các vị lậu hoặc đã hết, đã chứng được thần thông thì đều im lặng suy nghĩ: “Ngày trước Đức Phật có nói kệ:

*Việc người đời gây ra
Hoặc lành hay là dữ
Chính mình chịu quả báo
Không bao giờ mất đi.”*

Thầy thuốc Kỳ-bà nghe tin Đức Phật bị cây giáo đâm vào chân, liền khóc lóc đi đến chỗ vua A-xà-thế.

Vua A-xà-thế hỏi:

–Vì sao khanh khóc?

Kỳ-bà đáp:

–Tôi nghe nói Đức Phật bị cây giáo đâm vào chân, nên tôi khóc.

Vua A-xà-thế nghe Kỳ-bà nói, liền ngất xỉu từ trên giường rơi xuống đất, một lát sau mới tỉnh. Khi ấy, toàn cung điện trong và ngoài đều kinh hoàng, sợ hãi.

Nhà vua đứng dậy, rơi nước mắt, ra lệnh cho các quan:

–Hãy mau chuẩn bị xe cộ, ta muốn đến chỗ Đức Phật.

Các quan vâng lệnh, chuẩn bị xe cộ xong tâu vua:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Xe cộ đã chuẩn bị xong.

Nhà vua liền lên xe, ra khỏi thành La-duyệt-kỳ. Bốn giai cấp trong thành, các thiện nam tín nữ, nghe tin Đức Phật bị cây giáo đâm vào chân, nhà vua cùng em là Kỳ-bà, với dân chúng trong thành có cả trăm ngàn người vây quanh, cùng đi đến chỗ Đức Phật. Vua xuống xe, cởi mũ, bỏ kiếm, cật lọng, đi bộ đến chỗ Phật. Lúc ấy Đức Phật đang nằm nghiêng hông bên phải.

Vua liền đánh lễ Đức Phật, sau đó đưa tay nâng chân Phật, xoa nhè nhẹ, miệng nói tên nước và danh tánh của mình:

–Con là A-xà-thế, vua nước Ma-kiệt.

Và hỏi thăm Đức Thế Tôn:

–Sự đau nhức của vết thương có giảm đi chút nào chăng?

Phật đáp:

–Mong Đại vương thường được an ổn, sống lâu, không bệnh, vua nên cai trị nhân dân bằng chánh pháp, chớ làm những việc không đúng pháp.

Đức Phật liền mời vua ngồi, vua liền an tọa. Vua hỏi Đức Phật:

–Con nghe Như Lai nói rằng: “Thân Phật là thân Kim cang, không thể hủy hoại được.” Chẳng hay vì sao bây giờ lại bị cây giáo bằng gỗ đâm vào chân như thế?

Phật bảo nhà vua:

–Tất cả các pháp đều do nhân duyên mà bị hủy hoại. Thân Ta tuy là Kim cang, gươm giáo không phá hoại được, nhưng bị nhân duyên đời trước làm hủy hoại.

Bấy giờ Đức Thế Tôn liền nói bài tụng:

*Việc người đời gây ra
Đều tự thấy việc mình
Làm lành được báo lành
Làm dữ bị báo dữ.*

Cho nên, này Đại vương, cần phải dứt bỏ việc ác, làm điều lành. Những kẻ ác độc ngu si không có học vấn, chưa biết chân đạo, đùa giỡn, coi thường gây ra tội lỗi, về sau phải chịu quả báo một cách đau khổ. Cho nên, này Đại vương, không nên vì đùa giỡn mà gây ra tội lỗi. Vua nên tu học như vậy.

Vua bảo Kỳ-bà:

–Người hãy hòa hợp các thứ thuốc thật tốt tẩy rửa, đọc chú chữa trị vết thương của Phật làm cho mau lành!

Kỳ-bà thưa:

–Xin vâng!

Kỳ-bà liền đánh lễ Đức Phật, tẩy rửa chân Ngài, sau đó đắp thuốc sinh da non, đoạn đọc chú hết đau. Kỳ-bà xuất ra trăm ngàn tấm nỉ đắt tiền để bó chân Phật; dùng tay xoa bóp chân Ngài, miệng cầu khẩn rằng: “Nguyện Phật sống lâu, mong tai họa này chóng dứt trừ, tất cả chúng sinh còn khổ đau trong đêm dài cũng được giải thoát”. Ông liền đứng lên đánh lễ Đức Phật, rồi đứng qua một bên.

Bấy giờ Đức Phật liền giảng nói pháp Tứ đế cho vua A-xà-thế và tất cả mọi người trong hội nghe:

–Sao gọi là Tứ đế? Đó là khổ đế, khổ tập đế, khổ tận đế, khổ tận đạo đế. Đó là bốn chân lý chắc thật.

Khi Đức Phật giảng nói pháp Tứ đế có sáu mươi vị Tỳ-kheo dứt hết lậu hoặc, tâm ý mở tỏ. Một vạn một ngàn người được pháp nhãn thanh tịnh.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bấy giờ nhà vua từ giã Đức Phật:

– Vì việc nước bận rộn, con phải trở về, xin giã biệt Đức Thế Tôn.

Đức Phật bảo:

– Đại vương nên biết đã đúng lúc.

Vua liền đứng dậy cúi đầu đánh lễ dưới chân Đức Phật, nhiễu quanh Phật ba vòng rồi trở về. Mọi người cũng đánh lễ Đức Phật, nhiễu quanh ba vòng rồi trở về.

Bấy giờ, vào lúc nửa đêm, có bảy vị trời, mỗi vị có khả năng phát ra trăm thứ âm thanh, đi đến chỗ Đức Phật, cúi đầu đánh lễ dưới chân Ngài, nhiễu quanh Ngài một vòng rồi đứng chấp tay. Khi ấy, một vị trời bạch Phật:

– Sa-môn Cù-đàm như sư tử bị thợ thương, chịu đựng được sự đau đớn không cho người biết.

Một vị trời khác lại nói:

– Sa-môn Cù-đàm như voi bị thợ thương, chịu đựng được sự đau đớn không cho người biết.

Một vị trời khác lại nói:

– Sa-môn Cù-đàm giống như con bò lớn khi rống lên, cũng không biết sự đau đớn.

Một vị trời khác lại nói:

– Sa-môn Cù-đàm giống như con trâu khi rống lên, cũng không biết đau đớn.

Một vị trời khác lại nói:

– Sa-môn Cù-đàm giống như vị vua trời có tám tay bị thợ thương, nên chịu đựng được sự đau đớn.

Một vị trời khác lại nói:

– Sa-môn Cù-đàm như con ngựa báu, nên không biết đau đớn.

Một vị trời khác lại nói:

– Sa-môn Cù-đàm quán sát kỹ sự thanh tịnh, nên không biết đau đớn.

Vị trời thứ nhất nói:

– Đức Phật là Sư Tử trong loài người, là Voi trong loài người, là con Bò lớn trong loài người, là con Trâu trong loài người, là vị vua Trời tám tay trong loài người, là con ngựa báu trong loài người, là người xét kỹ sự thanh tịnh trong loài người. Đức Thế Tôn là như thế, chịu đựng được sự đau khổ. Những kẻ ngu si thì chịu đựng sự đau đớn, còn Đức Thế Tôn dùng trí tuệ để chịu đựng, chẳng phải như kẻ ngoại học Phạm chí, tuổi đã quá trung niên, biếng nhác bê tha lại lấy vợ, mà mong được thoát khổ, thì không thể được độ? Vì sao? Vì không thể rớt ráo vậy. Trong chánh pháp của Như Lai, thanh tịnh rớt ráo, dứt bỏ các ái dục, được đến Niết-bàn. Như vậy mới thoát ra được cái biển như bản ba cõi. Vì sao? Vì tâm ý họ được chánh định, tu pháp Tứ đế để tìm Niết-bàn.

Lúc ấy vị trời nói kệ:

Hung dữ khó hàng phục

Si, nghi, không định trí

Chí mê, ở rừng rú

Không thoát vực sinh tử.

Định trí, trừ hung ngu

Luyện ý, mở trời buộc

Tâm lặng, không mê lầm

Vượt ra biển sinh tử.

Vị trời nói kệ xong, Đức Phật im lặng chấp nhận. Các vị trời thấy Đức Phật im

lặng, biết Ngài đã bằng lòng, liền cúi đầu lạy dưới chân Phật, nhiễu quanh Phật ba vòng, rồi bỗng nhiên biến mất. Đến sáng, Phật bảo Xá-lợi-phất:

–Thuở xưa, cách nay vô số a-tăng-kỳ kiếp về trước, bấy giờ có hai đoàn người đi buôn. Mỗi đoàn có năm trăm người, tại nước Ba-la-nại, họ đều hùn vốn định đóng thuyền đi biển. Đóng thuyền xong, họ mở neo, trương buồm, xuất hành. Gió thổi đưa đi, đến bãi biển toàn là ngọc quý. Trên bãi biển này có rất nhiều y phục, mền nệm, thức uống ăn, giường nằm, đồ ngồi và các cô gái xinh đẹp, đủ loại châu báu, chẳng thiếu thứ gì.

Bấy giờ, người dẫn đầu một đoàn đi buôn bảo mọi người:

–Chúng ta vì của cải nên mới khổ sở vượt biển đến đây. Nay điều mong ước đã đạt được, vậy chúng ta nên ở lại đây, vui chơi với năm thứ dục lạc.

Còn người dẫn đầu của đoàn buôn thứ hai bảo những người trong đoàn của mình rằng:

–Ở đây tuy có nhiều các thứ châu báu, năm dục, thể nữ, y phục, thức uống ăn không thiếu thứ gì, nhưng chúng ta không nên ở đây lâu.

Bấy giờ, trên hư không có một vị Thiên nữ, thương xót đoàn người đi buôn này, muốn giúp họ được như ý muốn, có nhiều của cải, trở về an toàn, nên ở trong hư không bảo những người đi buôn:

–Ở đây tuy có của cải, năm dục, thể nữ, y phục, mền nệm, thức uống ăn nhưng không nên ở lâu, phải sớm trở về. Vì sao? Vì bảy ngày nữa, vùng đất này sẽ bị chìm trong nước.

Vị Thiên nữ nói xong liền biến mất.

Lại có một vị Thiên nữ ma giới, ý muốn cho những người đi buôn này bị chết hết tại đây, không trở về được, bèn ở trong không trung, bảo:

–Các người không nên chuẩn bị ghe thuyền trở về làm gì, vì ở đây rất vui sướng, rất đáng để vui chơi. Mặt đất tại đây trước không hề có nước đến, nếu có nước đến đây, thì các thứ châu báu, thức ăn uống, y phục, mền nệm, gái đẹp, năm dục do đâu mà có? Vị Thiên nữ vừa rồi nói rằng: “Nước sẽ ngập chìm vùng này”. Đó là lời dối gạt, không đáng tin.

Nói xong, vị Thiên nữ ma giới liền biến mất.

Bấy giờ người dẫn đầu đoàn buôn thứ nhất, nghe vị Thiên nữ ma giới nói bèn bảo những người trong đoàn của mình:

–Các bạn chớ có chuẩn bị thuyền bè để trở về làm gì; chớ có tin lời vị Thiên nữ vừa rồi nói. Đó là dối gạt mà thôi. Ở đây vui sướng, năm dục đầy đủ. Vì ở Diêm-phù khổ sở, chính là muốn cầu sinh đến đây. Nay đã đến được rồi vì sao lại bỏ đi!

Người dẫn đầu đoàn buôn thứ hai lại bảo những người trong đoàn của mình:

–Các bạn chớ tham đắm năm dục mà ở đây lâu, vì bảy ngày nữa nước sẽ dâng lên đầy ngập nơi đây, phải mau mua bán, chuẩn bị sửa chữa ghe thuyền. Lời vị Thiên nữ vừa rồi nói là lời chân thành, không hề dối gạt. Giả sử nếu bảy ngày nữa mà không có nước dâng, chúng ta vẫn phải sửa chữa lại ghe thuyền để trở về, vì chúng ta đâu thể bỏ cha mẹ, vợ con ở quê nhà? Còn nếu bảy ngày nữa, nước không dâng lên, thì chúng ta sẽ ở đây, vui chơi với năm dục, sau đó từ từ sẽ trở về. Nếu nước đầy ngập như lời vị Thiên nữ vừa rồi nói, thì chúng ta đã chuẩn bị sửa chữa ghe thuyền xong, thì trở về nào có khó gì.

Phật bảo Xá-lợi-phất:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Bảy ngày sau, đúng như lời vị nữ đã nói, nước đầy ngập mặt đất. Bấy giờ, người dẫn đầu đoàn buôn thứ hai đã chuẩn bị trước ghe thuyền xong, ngày nước dâng tất cả những người đi buôn trong đoàn đều được lên thuyền. Còn người dẫn đầu đoàn buôn thứ nhất, vì trước đó không chuẩn bị sửa chữa ghe thuyền nên ngày nước dâng họ giành thuyền với những người trong đoàn buôn thứ hai. Người dẫn đầu đoàn buôn thứ hai vì muốn bảo vệ những người trong đoàn không để họ giành thuyền, bèn mặc áo giáp, cầm gậy để chiến đấu với nhau. Người dẫn đầu đoàn buôn thứ hai ở trên thuyền dùng mâu kích đâm người dẫn đầu đoàn buôn thứ nhất làm cho y gãy chân rồi chết.

Phật bảo Xá-lợi-phất:

–Thầy có biết người dẫn đầu đoàn buôn thứ nhất lúc bấy giờ nay là ai chăng? Đó chính là ĐỀ-bà-đạt-đa ngày nay. Còn người dẫn đầu đoàn buôn thứ hai dùng mâu kích đâm người dẫn đầu đoàn buôn thứ nhất lúc bấy giờ nay chính là Ta. Đoàn người đi buôn năm trăm người thứ nhất lúc bấy giờ nay là đệ tử của ĐỀ-bà-đạt-đa; còn đoàn buôn năm trăm người thứ hai lúc bấy giờ nay là năm trăm vị La-hán. Vị Thiên nữ lúc ấy nay chính là Xá-lợi-phất. Vị Thiên nữ ma giới lúc ấy thì nay là đệ tử Bà-la-môn của Tỳ-kheo Mãn Nguyệt.

Phật bảo Xá-lợi-phất:

–Thuở xưa Ta làm người dẫn đầu đoàn đi buôn, tham của sợ chết, vượt biển, tranh thuyền với người dẫn đầu đoàn buôn thứ nhất, đâm mâu kích vào chân y. Do nhân duyên đó, trong vô số ngàn năm, chịu khổ trong địa ngục, ở trong địa ngục suốt vô số ngàn năm bị mâu kích đâm chém, vô số ngàn năm bị đọa vào loài súc sinh, bị người bắn giết, trong vô số ngàn năm bị đọa vào loài ngựa quý, phải leo lên cây chùy bằng sắt. Ngày nay tuy được thân Kim cang Như Lai rồi, nhưng do tai ương đời trước còn sót lại, nên mới bị cây giáo đâm vào chân.

Bấy giờ Đức Thế Tôn kể lại nhân duyên đời trước bằng bài kệ:

*Đời trước Ta dẫn đầu
Lên thuyền đi ra biển
Hai đoàn cùng tranh thuyền
Lấy mâu đâm chân hấn
Do vì nhân duyên ấy
Mãi chịu khổ địa ngục
Súc sinh bị tên bắn
Ngựa quý, leo cây chùy.
Nay Ta đã thành Phật
Vì thương xót chúng sinh
Tuy được thân Kim cang
Không khỏi bị giáo nhọn.
Duyên này không mất đi
Cũng chẳng tan trong không
Phải giữ ba nhân duyên
Thân, miệng, ý đừng phạm.
Nay Ta đã thành Phật
Được làm tướng ba cõi
Tại suối lớn A-nậu
Tự nói duyên đời trước.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Phật bảo Xá-lợi-phất:

–Thầy xem Đức Như Lai các điều ác đã dứt hết, các điều thiện đã đầy đủ, đối với các Trời, Rồng, Quỷ thần, vua chúa, quan dân, tất cả chúng sinh Ta đều muốn hóa độ họ, vậy mà vẫn còn không thoát khỏi sự báo ứng này. Huống chi là những người si mê tăm tối chưa thấy đạo?! Cho nên, này Xá-lợi-phất, phải giữ gìn thân, miệng, ý, đừng phạm lỗi của ba nghiệp này. Này Xá-lợi-phất, các thầy nên tu học như vậy.

Đức Phật nói nhân duyên này xong, Tôn giả Xá-lợi-phất vui mừng lãnh thọ thực hành.

